

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

24.10.2024 № 70/215-р/к

Справа № 3/02-83-18

м. Харків

Про закриття розгляду справи

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 3/02-83-18 про порушення **ВОВЧАНСЬКИМ СПОРТИВНО-ТЕХНІЧНИМ КЛУБОМ ТОВАРИСТВА СПРИЯННЯ ОБОРОНІ УКРАЇНИ** (далі – Вовчанське СТК ТСОУ) законодавства про захист економічної конкуренції та подання Першого відділу досліджень і розслідувань Відділення від 14.10.2024 № 70-03/511-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 21.08.2018 № 130-рп/к за ознаками вчинення Вовчанським СТК ТСОУ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, розпочато розгляд справи № 3/02-83-18 (далі – Справа).
- (2) Листом від 23.08.2018 № 70-02/3-3705 копія розпорядження 21.08.2018 № 130-рп/к була направлена за місцезнаходженням Вовчанського СТК ТСОУ.
- (3) Копія подання з попередніми висновками у Справі направлено до Вовчанського СТК ТСОУ за його місцезнаходженням листом від 14.02.2019 № 70-02/3-1266.
- (4) Копія рішення адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 28.02.2019 № 16-р/к (далі – Рішення № 16-р/к) у Справі надіслана Відділенням за місцезнаходженням Вовчанського СТК ТСОУ листом від 06.03.2024 № 7-02/3-1916.
- (5) Рішенням Антимонопольного комітету України від 21.11.2019 № 747-р «Про перевірку рішення адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 28.02.2019 № 16-р/к у справі № 3/02-83-18» Рішення № 16-р/к скасовано, а Справу передано Харківському обласному територіальному відділенню Антимонопольного комітету України на новий розгляд.

- (6) Відповідно до підпункту 7.6 пункту 7 розпорядження Голови Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 07.05.2020 № 5-рп) змінено з 02.06.2020 найменування Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення).
- (7) Супровідним листом від 14.10.2024 № 70-02/1-3666е Відділення за місцезнаходженням Вовчанського СТК ТСОУ, зазначеним в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, направило копію подання з попередніми висновками у Справі. Враховуючи, що станом на 17.10.2024 у Відділення була відсутня інформація щодо вручення копії подання з попередніми висновками у Справі, відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), інформація щодо подання з попередніми висновками у Справі із зазначенням дати, часу і місця розгляду Справи розміщена на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (8) Відповідачем у Справі є Вовчанський СТК ТСОУ.
- (9) Вовчанський СТК ТСОУ зареєстроване (*інформація, доступ до якої обмежено*) за номером (*інформація, доступ до якої обмежено*), ідентифікаційний код юридичної особи – (*інформація, доступ до якої обмежено*), місцезнаходження: (*інформація, доступ до якої обмежено*). Основним видом діяльності Вовчанського СТК ТСОУ є (*інформація, доступ до якої обмежено*) (код за КВЕД (*інформація, доступ до якої обмежено*)).
- (10) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Вовчанський СТК ТСОУ є суб'єктом господарювання.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (11) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1 Встановлення об'єктів та суб'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (12) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (13) Об'єктами аналізу є:
- послуги з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «В» та перепідготовки водіїв транспортних засобів категорії «СЕ» (далі – Послуги);
 - Вовчанський СТК ТСОУ - суб'єкт господарювання, який надає Послуги.

3.2 Товарні межі ринку

- (14) Відповідно до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (15) Відповідно до пункту 4.2 Методики товарними межами ринку є товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого. Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (16) Згідно з пунктом 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (17) Згідно з пунктом 3 Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.05.1993 № 340 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. № 511) (далі - Положення) транспортні засоби, керування якими дозволяється за наявності посвідчення водія, залежно від їх типів і призначення поділяються на категорії, зокрема:
- В - автомобілі, дозволена максимальна маса яких не перевищує 3500 кілограмів (7700 фунтів), а кількість сидячих місць, крім сидіння водія, - восьми;
 - BE, C1E, CE, D1E, DE - состави транспортних засобів з тягачем категорії B, C1, C, D1 або D, яким водій має право керувати, але який не належить до зазначених категорій составів транспортних засобів.
- (18) Відповідно до пункту 2 Порядку підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 20.05.2009 № 48 (далі – Порядок):
- перепідготовка водіїв - забезпечення закладами, які здійснюють підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів (далі - заклад), одержання громадянами, що мають посвідчення водія, додаткових знань і навичок для допуску їх до керування транспортними засобами інших категорій;
 - підготовка водіїв - забезпечення закладами одержання громадянами знань з Правил дорожнього руху, будови та експлуатації транспортних засобів, основ безпеки руху та надання домедичної допомоги, вмінь і навичок керування транспортним засобом.
- (19) Відповідно до пункту 6 Порядку для вступу до закладу або до його філії чи іншого відокремленого підрозділу особа подає:
- заяву на ім'я керівника такого закладу або філії чи іншого відокремленого

підрозділу із зазначенням місця проживання та категорії транспортного засобу, право на керування яким особа бажає отримати;

- копію паспорта громадянина України або документа, що посвідчує особу та підтверджує її громадянство чи спеціальний статус;

- копію довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків (у разі відсутності у відповідних базах даних МВС) або інформацію про серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);

- дійсну на дату подання документів медичну довідку встановленого зразка, що підтверджує допущення водія до керування транспортними засобами відповідних категорій;

- одну кольорову фотокартку розміром 3,5 x 4,5 см.

Для перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв подається, крім зазначених документів, засвідчена в установленому порядку копія посвідчення водія та у разі потреби документ, що підтверджує навички керування транспортним засобом відповідної категорії.

- (20) Відповідно до інформації Вовчанського СТК ТСОУ, що міститься в матеріалах Справи, Послуги є платними.
- (21) Так, вартість підготовки водіїв транспортних засобів категорії «В» у Вовчанського СТК ТСОУ складала 4200,00 грн., а перепідготовки водіїв транспортних засобів категорії «СЕ» - 2900,00 грн.
- (22) Таким чином, Послуги є товаром.
- (23) Окрім цього, пунктом 3 Порядку, визначено, що підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, що експлуатуються на вулично-дорожній мережі загального користування, проводяться акредитованим у визначеному законодавством порядку закладом, що зареєстрований в територіальному сервісному центрі МВС за його місцезнаходженням. У разі коли зазначена діяльність провадиться філією (іншим відокремленим підрозділом), така філія (інший відокремлений підрозділ) обліковується в територіальному сервісному центрі МВС за її (його) місцезнаходженням.
- (24) Відповідно до пунктів 4 і 5 Порядку заклади розробляють на основі типових навчальних програм, затверджених Кабінетом Міністрів України, робочі програми і плани з підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, що затверджуються територіальним органом з надання сервісних послуг МВС за місцезнаходженням закладів. Для забезпечення високоякісної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв заклад або його філія повинні мати кабінети (класи), обладнані відповідними технічними засобами, навчальні посібники і наочне приладдя, майданчики для навчання з початкового керування та транспортні засоби, що відповідають вимогам, визначеним спільним наказом МВС, МОН, Мінінфраструктури і Мінсоцполітики.
- (25) Таким чином, Послуги, які надає Вовчанський СТК ТСОУ, неможливо отримати в будь-якому іншому навчальному закладі освіти, де основним видом діяльності є надання освіти відповідного рівня із здобуття певної професії.
- (26) У вказаних закладах підготовка водіїв транспортних засобів є лише одночасною (або додатковою) послугою поряд з основною освітньою послугою, є її складовою, а не

окремим товаром.

- (27) Тобто, Послуги не відносяться до освітніх послуг спеціалізованих (середніх та вищих) навчальних закладів, а отже не можуть бути товаром - замінником.
- (28) Таким чином, Послуги не мають товарів-замінників.

3.3 Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів) товарів (товарних груп).

- (29) Відповідно до пункту 1.3 розділу 1 «Загальні положення» Методики споживачем визначається юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).
- (30) Пунктами 13 і 14 Положення визначено, що підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, трамваїв і тролейбусів проводиться в закладах з підготовки водіїв, які утворюються за наявності відповідної матеріально-технічної бази, атестованих спеціалістів та після їх акредитації згідно із законодавством. Заклади з підготовки водіїв обліковуються в сервісних центрах МВС за місцезнаходженням таких закладів. У разі коли діяльність з підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів провадиться філією, така філія обліковується в сервісних центрах МВС за її місцезнаходженням.
- (31) Перелік закладів з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, зокрема, які діяли в межах Харківської області, розміщений на офіційному сайті Сервісного центру МВС за посиланням <https://hsc.gov.ua/index/poslugi/vidacha-posvidchennya-vodiya/perelik-avtoshkil/> та налічує близько 80 таких закладів.
- (32) Серед закладів, зокрема з підготовки водіїв транспортних засобів категорії «В» та перепідготовки водіїв транспортних засобів категорії «СЕ», які діяли в межах Харківської області, окрім Вовчанського СТК ТСОУ, були й такі, зокрема:
- КРАСНОГРАДСЬКИЙ УЧБОВО - СПОРТИВНИЙ ЦЕНТР ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ (м. *(інформація, доступ до якої обмежено)*);
 - БОГОДУХІВСЬКИЙ УЧБОВИЙ СПОРТИВНО - ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ (м. *(інформація, доступ до якої обмежено)*);
 - БАЛАКЛІЙСЬКИЙ УЧБОВО - СПОРТИВНИЙ ЦЕНТР ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ (м. *(інформація, доступ до якої обмежено)*);
 - МОСКОВСЬКИЙ УЧБОВИЙ СПОРТИВНО - ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ М. ХАРКОВА (м. *(інформація, доступ до якої обмежено)*);
 - ХАРКІВСЬКА ОБ'ЄДНАНА ТЕХНІЧНА ШКОЛА ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ (м. *(інформація, доступ до якої обмежено)*);
 - ВЕЛИКОБУРЛУЦЬКИЙ РАЙОННИЙ УЧБОВИЙ СПОРТИВНО - ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ (смт *(інформація, доступ до якої обмежено)*);
 - ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ УЧБОВИЙ СПОРТИВНО - ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ (смт *(інформація, доступ до якої обмежено)*);
 - ІЗЮМСЬКА ТЕХНІЧНА ШКОЛА ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ (м. *(інформація, доступ до якої обмежено)*) та інші.

- (33) Згідно з пунктом 9 Порядку підготовка водіїв проводиться, зокрема для керування транспортними засобами категорій В1, В, С1, С - із числа осіб, що на момент закінчення підготовки досягнуть 18-річного віку.
- (34) Пунктом 12 Порядку визначено, що перепідготовка водіїв проводиться з числа осіб, що мають посвідчення водія і на момент закінчення підготовки досягнуть, зокрема 19-річного віку - для відкриття категорії ВЕ, С1Е, СЕ.
- (35) Фізичні особи, які отримали свідоцтво про закінчення акредитованого у визначеному законодавством порядку закладі з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв подають до територіального сервісного центру МВС пакет документів для здачі іспитів із знання Правил дорожнього руху та навичок керування транспортними засобами, після успішного проходження яких отримують посвідчення водія у визначеному законодавством порядку.
- (36) Отже, споживачами Послуг є фізичні особи, які досягли 18-річного віку для підготовки водіїв категорії «В» та 19-річного віку для перепідготовки водіїв категорії «СЕ», та яким необхідно отримати свідоцтво про закінчення акредитованого у визначеному законодавством порядку закладу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв, для подальшого отримання посвідчення водія відповідної категорії (далі - Споживачі).

3.4. Територіальні (географічні) межі ринку

- (37) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (38) Відповідно до пункту 3 Порядку підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, що експлуатуються на вулично-дорожній мережі загального користування, проводяться акредитованим у визначеному законодавством порядку закладом, що зареєстрований в територіальному сервісному центрі МВС за його місцезнаходженням. У разі коли зазначена діяльність провадиться філією (іншим відокремленим підрозділом), така філія (інший відокремлений підрозділ) обліковується в територіальному сервісному центрі МВС за її (його) місцезнаходженням.
- (39) Згідно з пунктом 14 Положення заклади з підготовки водіїв обліковуються в сервісних центрах МВС за місцезнаходженням таких закладів. У разі коли діяльність з підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів провадиться філією, така філія обліковується в сервісних центрах МВС за її місцезнаходженням.
- (40) Тобто, з урахуванням викладеного, надання Послуг здійснюється за місцезнаходженням закладу з підготовки водіїв, а отже Послуга не має здатності до переміщення за межі адміністративного населеного пункту, що обумовлено адміністративним бар'єром - реєстрація в територіальному сервісному центрі МВС за місцезнаходженням.
- (41) На відміну від пропозиції попит на Послуги не обмежений територіально. Тобто, Споживачі Послуг можуть обрати будь-який заклад з підготовки водіїв, який акредитований у визначеному законодавством порядку.
- (42) З матеріалів Справи вбачається, що Послуги надавались Вовчанським СТК ТСОУ фізичним особам, які були зареєстровані як у м. Вовчанськ, так і в інших населених пунктах Вовчанського району та інших районів Харківської області, зокрема: с. Григорівка Великобурлуцького району, смт Рогань Харківського району, с. Землянки Вовчанського району, м. Харків, смт Вільча Вовчанського району, смт Краснокутськ

Краснокутського району, смт Красноград Красноградського району, с. Крисине Богодухівського району, с. Залиман Балаклійського району.

- (43) Таким чином, при обмеженому переміщенні пропозиції товару (Послуг) переміщення попиту можливо на доволі значні відстані.
- (44) Враховуючи наведене, територіальними межами ринку Послуги визначено територію Харківської області.

3.5 Часові межі ринку

- (45) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.
- (46) Часовими межами ринку Послуг визначено період 2015-2017 років, 2018 рік та січень 2019 року – проміжок часу, протягом якого незмінною залишалась структура ринку.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (47) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
- які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
 - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
 - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (48) Як вже вище зазначалось, відповідно до інформації розміщеної на офіційному сайті Сервісного центру МВС за посиланням <https://hsc.gov.ua/index/poslugi/vidacha-posvidchennya-vodiya/perelik-avtozhkil/> на території Харківської області, окрім Вовчанського СТК ТСОУ, Послуги надають близько 80 закладів з підготовки водіїв. Отже, ринок Послуг є конкурентним.
- (49) Потенційними конкурентами на ринку Послуг є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, але з певних причин не реалізують ці можливості.
- (50) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є:
- обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців;
 - адміністративні обмеження;
 - економічні та організаційні обмеження;
 - екологічні обмеження;
 - нерозвиненість ринкової інфраструктури;
 - інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (51) Бар'єрами вступу потенційних конкурентів на ринок Послуг можуть бути:
- адміністративні обмеження, які зумовлені необхідністю отримання сертифікату про державну акредитацію закладу та наявністю спеціалістів, які пройшли відповідну атестацію;

- організаційні обмеження, які зумовлені наявністю матеріально-технічної бази.
- (52) Як вже вище зазначалось, на ринку Послуг діяла близько 80 закладів з підготовки водіїв. Тобто, ринок Послуг у визначених часових межах був конкурентним. Згідно з матеріалів Справи вартість Послуг, які надавалися такими закладами, складала для категорії «В» від 2600 до 4870, а для категорії «СЕ» від 1600 до 2900. При цьому Споживачі могли обирати будь-який заклад для проходження навчання.
- (53) Таким чином, можна дійти висновку, що зазначені бар'єри не є перепорою для нових суб'єктів господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу та виявили бажання здійснювати діяльність на цьому ринку послуг.

3.7. Встановлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (54) За інформацією, наданою Головним управлінням статистики у Харківській області від 12.09.2024 № 09-25/256-24 (вх. від 12.09.2024 № 2262) обсяг реалізованих Послуг по території Харківської області склав 25 771 900 гривень.
- (55) Аналізом інформації, яка міститься в матеріалах Справи, встановлено, що обсяг реалізованих Вовчанським СТК ТСОУ послуг складає 957 000 гривень.
- (56) Таким чином, частка Вовчанського СТК ТСОУ на ринку Послуг в межах Харківської області складала 4% ($957000/25771900 \cdot 100$).
- (57) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
 - не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (58) Відповідно до частини третьої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» монопольним (домінуючим) також може бути визнане становище суб'єкта господарювання, якщо його частка на ринку товару становить 35 або менше відсотків, але він не зазнає значної конкуренції, зокрема внаслідок порівняно невеликого розміру часток ринку, які належать конкурентам.
- (59) За результатами проведеного дослідження встановлено, що окрім Вовчанського СТК ТСОУ протягом 2015-2017 років, 2018 року та січня 2019 року здійснювали й інші заклади з підготовки водіїв, які були конкурентами, у зв'язку з чим, частка Вовчанського СТК ТСОУ на ринку Послуг в межах Харківської області складала лише 4%.
- (60) Таким чином, ринок Послуг у визначених територіальних і часових межах був конкурентним, при цьому, споживачі Послуг, не маючи територіальних обмежень, могли обирати будь-який навчальний заклад.
- (61) Таким чином, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 10.3 Методики, не доведено наявності монопольного (домінуючого) становища Вовчанського СТК ТСОУ на ринку Послуг, зокрема, внаслідок:
- незначної частки – 4% на ринку Послуг;
 - присутності на ринку інших суб'єктів господарювання, які також здійснювали надання Послуг;

- відсутності у Вовчанського СТК ТСОУ можливості негативно впливати на структуру ринку або визначити умови функціонування ринку.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (62) Відповідно до пункту 4 Порядку заклади, які здійснюють підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, розробляють на основі типових навчальних програм, затверджених Кабінетом Міністрів України, робочі програми і плани з підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, що затверджуються територіальним органом з надання сервісних послуг МВС за місцезнаходженням закладів.
- (63) Відповідно до абзацу третього Типової навчальної програми підготовки та перепідготовки водіїв транспортних засобів, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 229 (надалі - Типова навчальна програма), на основі цієї програми та типових тематичних планів заклад, що здійснює підготовку та перепідготовку водіїв транспортних засобів, розробляє робочі програми і плани, які затверджуються територіальним органом з надання сервісних послуг МВС за місцезнаходженням закладу (до 23.12.2015 - управліннями (відділами) Державтоінспекції).
- (64) Вовчанський СТК ТСОУ відповідно до сертифікату про державну акредитацію закладу з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації водіїв здійснює підготовку водіїв транспортних засобів наступних категорій:
- «А1» - з максимальною кількістю 10 осіб;
 - «А» - з максимальною кількістю 10 осіб;
 - «В» - з максимальною кількістю 20 осіб,
- та перепідготовку водіїв транспортних засобів категорій:
- «Д1» - з максимальною кількістю 10 осіб;
 - «Д» - з максимальною кількістю 10 осіб;
 - «СЕ» - з максимальною кількістю 20 осіб.
- (65) Вовчанським СТК ТСОУ у 2010 році розроблено та затверджено робочі навчальні плани підготовки водіїв транспортних засобів (надалі – Навчальні плани), які відповідають Типовій навчальній програмі, зокрема дотримано загальний обсяг навчального часу.
- (66) Відповідно до абзацу четвертого Типової навчальної програми, у разі необхідності заклад може змінювати загальну кількість навчальних годин, відведених для вивчення першого - четвертого розділів (100 годин), але не більш як на 20 відсотків, що складає (120 годин) та за п'ятим розділом 40 годин практичного керування, що є незмінним.
- (67) Таким чином, максимально допустима загальна кількість навчальних годин із підготовки водіїв транспортних засобів категорії «В», відведених на вивчення складає 160 годин, з них за окремими розділами:
- 9,6 годин - Будова і технічне обслуговування транспортного засобу;
 - 84 годин - Правила дорожнього руху;
 - 14,4 годин - Основи керування транспортним засобом і вимоги безпеки дорожнього руху;
 - 12 годин - Етика водія транспортного засобу;
 - 40 годин – Практичне керування транспортним засобом.

- (68) Відповідно до затвердженого Начальником УДАІ ГУМВС України в Харківській області Навчального плану для підготовки водіїв транспортних засобів категорії «В» у Вовчанському СТК ТСОУ, загальний обсяг навчального часу складає 142 години, з них 102 години відведено для теоретичних занять та 40 годин для практичного керування.
- (69) Проте, відповідно до калькуляції підготовки водіїв транспортних засобів категорії «В», загальний обсяг навчального часу Вовчанським СТК ТСОУ встановлено у розмірі 198 годин теорії, 32 години ЛПЗ, 40 годин практичне керування.
- (70) Таким чином, Вовчанським СТК ТСОУ включено більшу кількість навчальних годин, ніж передбачено Навчальним планом, а саме: 96 годин теоретичної підготовки (за першим-четвертим розділом) та 32 години ЛПЗ (лабораторно-практичні заняття), які не передбачені Типовою навчальною програмою.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (71) На подання з попередніми висновками у Справі, направлене до Вовчанського СТК ТСОУ листом від 14.10.2024 № 70-02/1-3666е, Вовчанське СТК ТСОУ не надало до Відділення будь-яких заперечень та/або зауважень.

6. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (72) Згідно з частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (73) Пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (74) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктом порушення, передбаченого статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», може бути лише суб'єкт господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку.
- (75) Разом з тим, за результатами проведеного всебічного, повного та об'єктивного розгляду Справи, на підставі та з урахуванням матеріалів, зібраних в межах проведеного розслідування Відділенням не доведено монопольне (домінуюче) становище Вовчанського СТК ТСОУ на ринку Послуг у період 2014-2017 років, 2018 року та січня 2019 року, як наслідок, його дії не можуть бути кваліфіковані як порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (76) З урахуванням зазначеного порушення Вовчанського СТК ТСОУ законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку Послуг не доведено.
- (77) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, не доведено

вчинення порушення.

Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Враховуючи викладене, на підставі статей 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, та пункту 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Закрити розгляд справи № 3/02-83-18.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК